

A close-up photograph of a banana peel lying on a brick path. A dark shoe is positioned above the peel, as if about to step on it. The background is blurred green foliage.

Zelfstandig ondernemer?

***Heb jij goed
nagedacht over
arbeidsongeschiktheid?***

Nederland telt bijna een miljoen zelfstandige ondernemers. Ieder jaar komen er 80.000 starters bij. Een eigen bedrijf biedt veel vrijheid. Iedere investering in het bedrijf is een investering in jouw toekomst. Waarschijnlijk werk je keihard. Toch is het zaak ook aan jezelf te denken. Als zelfstandige sta je er alleen voor als je door ziekte of arbeidsongeschiktheid uit de roulatie raakt. Dan zit je zonder inkomsten. Je doet er daarom goed aan om tijdig na te denken over de – mogelijk verstrekken – gevolgen van ziekte en arbeidsongeschiktheid en, zo nodig, preventief voorzieningen te treffen.

Risico's en oplossingen

Als je als ondernemer ziek wordt, is het mogelijk dat je zonder inkomsten komt te zitten.

Hoe erg de gevolgen daarvan voor jou zijn, hangt af van je persoonlijke en economische situatie.

Ben je afhankelijk van de inkomsten uit je bedrijf? Kun je tijdelijk terugvallen op het inkomen van je partner? Zijn er vaste lasten die doorlopen, zoals de huur van een bedrijfspand? Heb je reserves om het een poosje uit te kunnen zingen?

Om de oplossing te vinden die het beste bij jouw situatie past, kun je in kaart brengen welke risico's je loopt en hoe je die kunt opvangen. Belangrijke vragen daarbij zijn:

- Hoelang kan ik zelf in mijn levensonderhoud voorzien als ik tijdelijk niet kan werken?
- Welk inkomen heb ik minimaal nodig als ik tijdelijk of blijvend arbeidsongeschikt raak?
- Welke vormen van arbeidsongeschiktheid zou ik willen dekken (bijvoorbeeld alleen arbeidsongeschiktheid als gevolg van een ongeval of alle vormen van arbeidsongeschiktheid)?
- Heb ik voldoende aan een tijdelijke uitkering, of wil ik een uitkering die net zolang duurt als de periode van arbeidsongeschiktheid?

Wanneer je je inkomensrisico's goed gedekt hebt, voorkom je dat je eventueel een beroep moet doen op een uitkering op grond van de Wet Werk en Bijstand.

Starters

Ben je startend ondernemer? In de eerste drie maanden na de oprichting van het bedrijf heb je de meeste mogelijkheden om een arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten. Je kunt kiezen voor een private verzekering. Mocht je vanwege een verhoogd arbeidsongeschiktheidsrisico niet of moeilijk geaccepteerd worden voor een reguliere

verzekering, dan kun je binnen die drie maanden ook terecht bij die verzekeraar voor de vangnetverzekering. Wanneer je uit een situatie komt waarin je het afgelopen jaar als werknemer verplicht verzekerd was of een uitkering op grond van de werknemersverzekeringen ontving, behoort een vrijwillige verzekering bij het UWV in deze periode ook tot de mogelijkheden.

Verzekeren: wat zijn de opties?

Heb je geen reserves of andere middelen om een periode zonder inkomsten te overbruggen, dan kun je een arbeidsongeschiktheidsverzekering overwegen. Ook voor gevestigde zelfstandigen is het de moeite waard zich te heroriënteren. Want de markt verandert, en ook voor bestaande ondernemers zijn er inmiddels meer mogelijkheden om zich te verzekeren.

1. Particuliere verzekering

Veel private verzekeraars bieden arbeidsongeschiktheidsverzekeringen aan. De producten variëren van eenvoudige basispakketten met een vaste uitkering tot uitgebreidere varianten die meer flexibiliteit bieden. De polisvoorwaarden variëren sterk per verzekeraar en per type polis. Het is verstandig om de voorwaarden goed door te nemen en te kijken wat je wel en niet belangrijk vindt.

Onderstaande punten zijn daarbij van belang.

- De hoogte van de uitkering; het verzekerd inkomen.
- De criteria voor arbeidsongeschiktheid.
- De wachttijd of eigenrisicotermijn, wanneer moet de uitkering ingaan?
- Welke risico's zijn verzekerd en sluit dat aan bij wat je wilt verzekeren?
- De maximale uitkeringsperiode.
- Flexibiliteit: kan het verzekerd inkomen later nog verhoogd worden?
- Indexatie, stijgt de uitkering mee met prijsveranderingen?

Bij veel verzekeraars kun je vrijblijvend een offerte aanvragen.

2. Collectieve verzekering

Branche- en beroepsorganisaties, maar ook organisaties voor zelfstandigen, zoals de Vereniging Platform Zelfstandige Ondernemers (PZO), CNV Zelfstandigen en FNV Zelfstandigen, bieden hun leden de mogelijkheid om een individuele verzekering af te sluiten tegen collectieve voorwaarden.

3. Vrijwillige ziekwetverzekering en/of WIA-verzekering (UWV)

De Ziekwet (ZW), de WAO en de Wet WIA bieden ex-werknemers die voor zichzelf beginnen, de mogelijkheid deze verzekeringen vrijwillig voort te zetten bij het UWV. De vrijwillige verzekering staat open voor startende zelfstandigen die daarvoor als werknemer minstens één jaar verplicht verzekerd waren. De vrijwillige verzekering staat tevens open voor degenen die starten als zelfstandigen en voorafgaand een uitkering op grond van de werknemersverzekeringen ontvingen. De zelfstandige moet zich binnen drie maanden (dertien weken) na het einde van de verplichte verzekering aanmelden.

4. Vangnetverzekering

De vangnetverzekering is bedoeld voor moeilijk verzekerbare risico's. Het gaat dan om zelfstandigen die geweigerd worden door een verzekeraar of alleen een verzekering kunnen afsluiten met uitsluitingen of hoge premies. Voorwaarde is wel dat er binnen drie maanden na de start van de onderneming een offerte is aangevraagd voor een (normale) arbeidsongeschiktheidsverzekering. Per 1 november 2008 zijn de condities van de vangnetverzekering verbeterd. De belangrijkste verbeteringen zijn:

- wachttijd is verkort van twee jaar naar een jaar;
- uitkering niet alleen voor volledige duurzame arbeidsongeschiktheid, maar ook voor gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid.

“Ik heb sinds kort mijn eigen bedrijf”

Willem de Jong (35) is getrouwd en heeft twee kinderen. In het dagelijks leven is hij glazenwasser.

“Ik heb jaren voor een baas gewerkt en heb sinds kort een eigen bedrijf. Mijn vrouw werkt drie dagen in de week, maar in principe ben ik de kostwinner. Als ik ziek of arbeidsongeschikt word, kunnen we niet terugvallen op haar inkomen. Wel heb ik nog wat spaargeld, dus we kunnen het een paar maanden uitzingen. Toch heb ik voor de zekerheid even nagedacht over de mogelijkheden van een aanvullende financiële voorziening. En dat zijn er nog aardig wat. Zo zou ik een arbeidsongeschiktheidsverzekering bij een particuliere verzekeraar kunnen nemen. Ik kan me ook tot dertien weken na de start van mijn bedrijf aanmelden voor de vrijwillige verzekering van het UWV, omdat ik starter ben en langer dan een jaar in loondienst heb gewerkt. De Ziektewet-, WAO- en WIA-verzekering die ik als werknemer al had, zet ik dan eigenlijk gewoon voort. En stel, ik kom vanwege een verhoogd arbeidsongeschiktheidsrisico niet in aanmerking voor een normale verzekering, dan kan ik – binnen drie maanden na de start van mijn zaak – een beroep doen op de zogenaamde vangnetverzekering bij een private verzekeraar.”

“Ik heb nog niets geregeld voor als ik arbeidsongeschikt raak”

Joost de Vries (40) werkt – na een dienstverband van vijf jaar in loondienst – sinds drie jaar als zelfstandig ontwerper. Hij woont samen met zijn partner, die vier dagen werkt.

“Ik heb nog niets geregeld voor als ik ziek word, of arbeidsongeschikt raak. En het meeste eigen geld zit in mijn bedrijf. Er zijn geen reserves meer, ik ben afhankelijk van mijn inkomen. Om me in te dekken zet ik maandelijks een bedrag opzij voor slechte tijden. Zo bepaal ik zelf wat ik die maand kan missen. Het risico is wel dat ik nog niet genoeg gespaard heb op het moment dat ik arbeidsongeschikt raak. Me verzekeren bij een private verzekeraar is een optie. Ik weet dat er nu meer mogelijk is dan toen ik drie jaar geleden voor mezelf begon. En inderdaad, een vrijwillige verzekering via het UWV was zeker een optie geweest als ik binnen drie maanden na de start van mijn bedrijf actie had ondernomen.”

Deze informatiewijzer is een uitgave van samenwerkende partijen:

- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid: www.szw.nl
- Ministerie van Economische Zaken: www.ez.nl
- Verbond van Verzekeraars: www.verzekeraars.nl
- Vereniging Platform Zelfstandige Ondernemers (PZO): www.pzo.nl
- FNV Zelfstandigen: www.fnvzelfstandigen.nl
- CNV Zelfstandigen: www.cnv.nl

Voor meer informatie en met vragen kun je terecht bij bovenstaande partijen of kijk op: www.antwoordvoorbedrijven.nl/contact

Ministerie Van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Bestelnummer 169

Oktober 2008

Gratis uitgave

